

Elektronická neschopenka přehledně

Elektronizace dočasných pracovních neschopností přinese značné zjednodušení při zpracování této agendy. Uleví zaměstnavatelům, lékařům i zaměstnancům. Ministerstvo práce a sociálních věcí přináší přehled nejdůležitějších informací o projektu eNeschopenky.

Elektronizace dočasných pracovních neschopností je rozdělena do tří etap:

1) Od 1. ledna 2019 zavádí ČSSZ novou informační službu pro zaměstnavatele:

- prostřednictvím ePortálu ČSSZ bude moci zaměstnavatel v on-line prostředí zjistit informaci, zda je již v systému ČSSZ zaevidovaná nová pracovní neschopnost jeho konkrétního zaměstnance, od jakého data a také k jakému datu byla ukončena,
- tato nová služba pro zaměstnavatele bude přístupná po přihlášení do ePortálu ČSSZ tj. s využitím prostředků k ověření identity (jakoukoli formou splňující podmínky Národní identifikační autority nebo přístupovými údaji datové schránky).

Služba je připravena v předstihu před plnou elektronizací, aby byla co nejlépe v praxi odzkoušena a umožnila plynulý přechod do další etapy.

Tuto službu realizuje ČSSZ podle stávajícího znění zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění.

2) Od 1. července 2019 mají platit dvě nová zákonná opatření:

- povinná elektronická forma hlášení ošetřujícího lékaře o vzniku a ukončení dočasné pracovní neschopnosti a s tím související zkrácení lhůty, v níž ošetřující lékař toto rozhodnutí odesílá,
- rozšíření okruhu údajů, které budou orgány nemocenského pojištění sdělovat zaměstnavatelům o dočasné pracovní neschopnosti jejich zaměstnanců. Jedná se např. o informace o místě pobytu zaměstnance v dočasné pracovní neschopnosti a rozsahu vycházek.

Zavedení povinného elektronického hlášení urychlí předávání informací od ošetřujících lékařů okresním správám sociálního zabezpečení, protože se vyloučí doručování papírových neschopenek prostřednictvím pošty. Elektronicky předané údaje o nových pracovních neschopnostech se rychle načtou do databáze nemocenského pojištění, což umožní přístup zaměstnavatelů k údajům o pracovních neschopnostech jejich zaměstnanců bez zpoždění způsobeného poštovní přepravou. Pouze v případě nepřesné či nedostatečně vyplněné neschopenky bude muset ČSSZ/OSSZ údaje došetřovat a zaměstnavatelé nebudou mít k dispozici data on-line, ale později (zejména s ohledem na ochranu osobních údajů).

Předávání údajů od lékařů bude probíhat prostřednictvím současné služby provozované ČSSZ již od roku 2010, která technicky neumožňuje připojení na aktuální centrální registry zaměstnavatelů a zaměstnanců a podporu při vyplňování nezbytných údajů, zbylé části stávajícího formuláře budou muset lékaři v druhé polovině roku 2019 tisknout.

Přístup zaměstnavatelů k údajům bude nadále probíhat prostřednictvím on-line služby ePortálu ČSSZ.

Tato fáze elektronizace neschopenek bude upravena novelou zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, kterou schválila vláda na svém jednání dne 7. listopadu 2018. Novela bude dále projednána Poslaneckou sněmovnou jako sněmovní tisk č. 333. Účinnost této úpravy je navržena od 1. července 2019.

3) Úplná elektronizace od 1. ledna 2020: zjednodušení pro lékaře, zaměstnavatele i zaměstnance

Od roku 2020 má být celý proces související s dočasnou pracovní neschopností završen. Služby pro zaměstnavatele budou doplněny novými elektronickými službami pro ošetřující lékaře s podporou centrálních registrů ČSSZ. Sníží se administrativní zatížení jak lékařů, tak zaměstnavatelů a díky úplné elektronizaci budou mít služby uživatelsky přívětivější podobu.

Po zadání čísla pojištěnce lékařem do aplikace elektronické neschopenky dojde k načtení všech dalších údajů z centrálních registrů ČSSZ včetně aktuálních zaměstnavatelů a lékař jen ověří u pacienta správnost údajů a v systému potvrdí vznik nové pracovní neschopnosti. U všech dalších kontrol v průběhu neschopnosti bude mít k dispozici tyto vyplněné údaje, přičemž bude pouze vybírat typ dalších hlášení o průběhu pracovní neschopnosti (potvrzení o trvání, změna pobytu, změna vycházek, ukončení neschopnosti).

Zaměstnavatelům odpadne povinnost přijímat od zaměstnanců a předávat okresním správám sociálního zabezpečení žádosti o nemocenské. Pouze při pracovní neschopnosti delší než 14 kalendářních dnů, zašle zaměstnavatel tak jako doposud okresní správě sociálního zabezpečení nezbytné údaje (zejména o výši příjmu zaměstnance a o způsobu výplaty mzdy), aby mohla být vypočtena a vyplacena nemocenská dávka.

Jediným formulářem, který pravděpodobně zůstane v papírové podobě, bude Průkaz práce neschopného pojištěnce. Ten bude mít zaměstnanec u sebe, bude se jím prokazovat při kontrole, může jím na žádost zaměstnavatele prokazovat překážku v práci i doložit datum ukončení neschopnosti pro výplatu náhrady mzdy.

Povinnost zaměstnance stanovená zákoníkem práce informovat zaměstnavatele o své pracovní neschopnosti a nepřítomnosti v práci zůstává zachována (forma není stanovena). Pro případné doložení takové skutečnosti ze strany zaměstnance postačí předložení Průkazu práce neschopného pojištěnce zaměstnavateli.

Tato fáze elektronizace neschopenek vychází z právní úpravy obsažené v zákoně č. 259/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění. Posun účinnosti k 1. lednu 2020 aktuálně projednává Senát a měl by ji schválit své schůzi 20. prosince 2018.

Tiskové oddělení MPSV